

N°. 41.

Birmdeenâ 9. (21.) Oktober

1867.

Rahditajs.

Celšafemmes sinnaš. No Mišgas: Par abdatu flintehm un la general-gubernators aisreisojis. No Pehterburgas: Keisera pahreisojis mahjâ.

Ahrsemes sinnaš. No Wahzsemes: Hamburgeschi at-laišch fawu karra-spehlu. No Berlinaš: Lizzibas atjaunoschanas swebtki. No Gštrelku waltis: Ungaru nogrunteschana un tonlor-dais. No Wišnes: Gštrelku keisera brautis us Paridži. No Staljas: Pahre dumpti. No Turku semmes: Sultans to apfohli Kan-beeschem. No Ašias: Pahre Abissinias karu. No Amerikas: Par wezzem laiseem.

No Weetowes: Gohda swebtki. No Bihria muišchas: Jauns teefas nams. No Pehterburgas: Par sleplawibu. No Kerfonas: Par sleplawibu.

Wahzemme ar faweem jaunkumeem. Sinnaš un atblades. Wiffeschana. Andeles sinnaš. Sluddinaschanas.

Celšafemmes sinnaš.

No Mišgas. Rahda Pehterburgas awise stabsta, la augstais Kungs un Keisera 31mâ August effoht apstiprinajis likkumus pahre tahs jaun'mohdes abdatu = flintes rihtlošchanohs, to us preekschu wiffseem Kreewu semmes karra-pulleem buhs pawehleht bruhfeht. — La patte awise arri to daudšina, la buhschoht gan stempel = papihra weetâ eetaisibt tahdas simes jeb markas, to uslihmeht tahdeem papihreem, kur usraštiti tahdi raksti, kas jaraksta us stempel-papihra.

Wehl no Mišgas. Muhsu augsti = zeenigs rihta-juhrmallas guberniju general-gubernators, general-adjutants Albedinski 3schâ Oktoberi aisreisija us Pehterburgu. 30tâ Septemberei zeenigs Widsemes živil-gubernators fawas ammata isdarrischanas atal usachmis.

No Pehterburgas. Augstais Kungs un Keisera 1mâ Oktoberi pullst. 2 no rihta swebtki un weffels pahreisojis mahjâ Barskoje-Selo pillê.

Ahrsemes sinnaš.

No Wahzsemes. Baur to Seemeta waltu beedribu, kas taggad Wahzemme pehz ta pehrnaja karra iszehlahs, daudš leetas pahrgrohsahs žittadi. Tâ arri tai brihwipilsfehtai Hamburgai bij fawu karra-spehls, kas tai bij wajabšigs par apfargaschanu un sawâ kasarme dšihwoja, un Hamburgeschi to us-turreja. Taggad, kad wiffa karra-spehla waldischana seemeta Wahzemme krittuse Bruhšchu sinnaš, tad schis paschu karra-spehls palikka leeks. Bruhšcheem nu peekritta fawus waltis saldatus tē celikt. Tadeht 2trâ Oktoberi no rihta laudis pa tuhstoscheem bij sagahjuschi us plazzi, redseht wehl to pehdejo winnu karra-wihru munsturi un tur tohs pehrnâ gaddâ no Bruhšchu lehnina puschlotus karrogus ar flannahm urrah = kleeğschanahm pawaddija us Mittekta basnižu. Schē tee karrogi tilka basnizas preekschneekem nodohiti, lai par peeminau tē paglabba. Tad birgermeisters turreja runnu Senata wahrda, isteikdams, la nu winnu karra-wihri pagallam teekoht atlaisti. Pehz tam saldati Hamburgas ihpaschu tautas dšeesmu dšeebadami wehl pehdigo reis aisgahja us sawâ kasarmi. Pufšdeenas laikâ Altonas waltis tē sawâs weetâs fastahja un 3schâ Oktoberi pirmais pulls Bruhšchu saldatu no Hannoveres nahkdams schē nomettischotees.

No Berlinaš. Schogadd' tizzibas atjaunoschanas = swebtki 19tâ (31mâ) Oktoberi paliks pufšzetortfimtis gaddi, kad tas tizzibas atjaunoschanas darbs žaur Martinu Lutteru eefahzees. Tadeht Bruhšchu basniž = teefas, Luttereschu tã arri Reformirtu, no spreeduschas schoreis to deenu ar jo leelu gohdu swebtki un Deemam firsnigas pateizibas nest, la winsch schehligi lihds schodeen sawu draudsi usturrejis un

to jo deenas jo wairaf pee gaismas webdis. Was-niz-teefas usbewuschas sawu draudschu mahzitajeem, lai katris tohs swehtfus tã turr, kã tas jeb katrã draudse buhtu par jo leelafu firds pazillaschanu. Buhfchoht fehohs swehtfus turreht woi nu paschã tai peeminnetã deenã, jeb tai swehtdeenã pehz tam.

No Chstreiku walstes. Pehz ilga un leela strihdina Chstreiku waldischanai weenreis isdewees ar Ungareem salihdsinatees tã, ka nu laikam meerã buhs un paliks. Chstreikeeschi arween tihloja un publejahs, Ungaru semmi, tã fakloht, pawissam fakauseht kohpã ar sawu semmi un walsti, tã, ka pehzat ne pehdas newarretu pasiht no ihpaschas Ungaru semmes un walstes, bet Ungari tabdai gribbeschanai nepadewahs un nepadewahs. Laffitajeem jau sin-nams, ka Ungari pagehreja paschi sawu ihpaschu fehnianu un ka Chstreiku keiseram tadeht wajjadseja par Ungaru fehnianu frohnetees, ko schinni wassarã isdarrija. Tãpat arr Ungari nepadewahs Chstreiku ministeru waldischanai, kamehr paschi sawu ministeriu dabbuja. Bet nu Chstreikeem ta behda bij ar saweem leelem walsts parradeem, ko gribbeja ar Ungareem weenlihdfigi dalliht, lai schee palihdsetu to nastu nest. Bet Ungari atbildeja: kas mums dalka ar juhsu parradeem? Mehs tak ne-effam palihdsesjuschi jums tohs parradus tãfihht, kahda dalka tad mums warr buht tohs malkaht? Sinnams, ka schis strihdis nebij nelahda behrna-spehle un tadeht nu no 5ta August libds 25tu September sehdeja kohpã Ungaru un Chstreiku padohmneeki un publejahs wif-fus strihdinus beigt. Un tas teem arr tik taht isdewees, ka abbeji warroht meerã buht. Tad nu no tahs deenas, kamehr schi noderreschana parakfita, Chstreiku walste naw wairs tahda, kahda ta 61 gad-dus pastahwejuse ar Ungaru semmi kohpã; Ungaru semme wairs naw dalka no Chstreiku walstes, bet patte preefsch fewis; tikkat walbineels tahm abbahm walstehm irr weens un tas pats, bet zittadi nekã nesaderr kohpã ar Chstreiku semmehm. Winnas tik andeles un muitas buhschanu noderresjuschas sawã starpã eepreefsch us desmit gaddeem. Ungari paschi sawu walsts karrogu bruhleschoht ir us saweem karra- un andeles-fuggeem. Ungari pahr to gahdajuschu, ka winnus pee walsts parradeem nefa newarroht pee-feet un tee labbã prahã apnehmuschees, 33 millio-mus ilgaddã Chstreikeem malkaht, lai scho naudu nu sawz walsts parradu jeb kã gribb. Tã taggad wiffas awises daudsina un fakla, ka schahs diwas walsts dalkas katra us sawadu wihfi waldischotees, pehz saweem pascheem likumeem un — sinnams — tã, ka weena ohtrai pahri nedarrischoht.

Wehl no Chstreiku walstes. Stahsta, ka tee 25 bislapi, kas sawu grahmatu, ko keiseram raf-stijuschu kontordatu aistahweht, itt nelo ne-effoht isdarrijuschu. Tee wihri, kas teem pretti stahw — un to effoht diwas tresch-dalkas — ne-effoht wis nelahdi mulki, ko woi beedinaschanas jeb glaudu-

wahrdi warretu apmahniht; tee israhdoht flaidri, ka ta bislapu subdsiba un schehloschanahs effoht ne-leetiga un weltiga ween, kas tik sawu labbumu un gobdu melle. Tomehr schinni leetã nekã ihsteni wehl naw nospreests.

No Wihnes. Turrenes sinnas israhda, ka Chstreiku keisers ar Napoleonu no ta laika, kad Salzburgã abbi bij kohpã, tik zeeti sadraudsejees, ka nemas tam nepahrmett to, ka winna brahli aishwih-lis par keiseru us Mexiku, fur to atstahjis bes pa-lihga tã, ka tam wajjadseja tur breefmigu nahwi peedsihwoht. Awises stahsta, ka Chstreiku keisers nu-pat braufschohht us Parihfi, Napoleonu apmelleht, keisereene gan newarroht libds braufft, tahdu kauschu buhdama. Teiz, ka us tahm paschahm deenahm arri Stalias fehnisch Wiktors Emmanuels Parihse atreisofschohht un Napoleons kohhti us to tihlojohht, tohs abbus kaimiaus gruntigi atkal salihdsinacht.

No Stalias. Stalia nu irr atkal palikkuse ta walste, us ko wiffa Giropa fahlt skattitees ar plat-tahm azzihm. Italeeschi palikkuschu nepazeetigi gaididami tahs leetas, kas nahls. Winneem fohlihts, ka Rohmu buhs dabbuht par sawu galwas pils-fehtu un wiini bohma, ka jau deesgan ilgi gaidi-juschu un ka nu weenreis wajjagohht to fohlischanu peepildihht; kad waldischana to nedarroht, nu, tad wiini paschi to isdarrijschoht un eefchoht tik Rohmai wirfã un isdihfchoht pahwestu, kas tas weenigs kawellis, ka Stalia wehl newarroht tikt pee weenprah-tibas un weenadibas. Taggad pa mallu mallahm pahwesta pascha walste isjekahs dumpineeku harri, un lai gan rohbeschas teel stipri apfargatas, tomehr teem peenahloht wiffadas wajjadibas papilnam klahht. Libds schim teem eerohfichu bijis par mas, us 150 wihreem tik 60 flintes, bet taggad jau effoht katram sawa. Lai gan waldischana telegrafus panehmuse sawã sinna ween, tã, ka zitti laudis nelahdas sin-nas newarroht dabbuht, tad tomehr deesgan sinnas pahrnahloht, kas stahstohht, ka dumpineeki labbi strah-dajohht us preefschu. No Rohmas leels pulks jaunu zilweku sleppen effoht aishgahjuschu un ar dumpinee-keem beedrojuschees. Paschã Rohmã effoht sawa sleppena komiteja, kã zittureis Bohteem Warschawã, kas wiffu rihlojohht un schi fakloht, ka Rohmeeschi weeni paschi ar sawu spehlu warroht gallã tikt, kad arri no Stalias nekã nepeenahktu klahht. Dauds dumpineeku pulks arr mas ween redsoht Garibal-deeschus ar winnu farkaneem krefleem, leelum es-foht no pahwesta pascha semmehm ween. Sinnas, kas gan wehl naw ihsti tizzamas, stahsta, ka tahs un tahs pilsfehntas un aprikus dumpineeki effoht apsehdufichu un jau no tahm peedsennohht nodohscha-nas un pahrtikku. Effoht Garibaldeescheem un dum-pineekeem tahds padohms, papreefsch pa tahm ap-fahrtejahm weetahm darbotees, lai pahwesta pulkt arween wairaf isnahktu us klajuma, fur tohs war-retu pamafinaht un ka tad scheem buhtu weeglakt

paschu Rohmu panemt. Stalias kchnina pulki paleekoht us rohbeschahm un ne-eijoht wis tablasti pahwesta walste eefschâ. Tadeht jau pahwesta leelais ministeris, kardinalis Antonellis Stalias waldischanai pahrmett, ka ta laujohht dumpineeseem fallafitees kohpâ tais semmes dakkâs, kas pahwesta walstei noplehstas, tur eerihkotees un tad pahwesta walste krist eefschâ. Stalias karra-pulki effoht pahwuschî teem apbrunnoteem laupitajeem — kas no wiffahm mallahm salassijuschees kohpâ — pah rohbeschahm pahrnahht pahwesta walste. Tee paschi Stalias karra-pulki atkal fanemmohht tohs dumpineeku pulkus, kad tee no pahwesta karra-wihreem falauti, atpakkat behgoht un tohs scheem neisdohdohht. Tas effoht Stalias waldischanas kauns darbs, ko ta pahwesta walstei darroht, pretti tai apshlichanai, ko 15ta September Franzuschu waldischanai apshlijuse. Woi nu Stalias waldischana schahdu pahrmeschanu pateest pelnijuse, kas to warr sinnaht. Tahdâ laikâ to grubti ismekleht. — Garibaldis apzeetinahst samâ Kapreras fallâ, arr negukt wis ihsti meerâ, bet dohd samu padohmu un laudis stubbina, lai til neatlaischotees, weenreis tal waijagohht to brijwibas mehri, to wehrgu kehdetaju pahwestu no-gahst un pasauli no tahdas pastahwigas wehrdsibas atfwabbinahht. Samâ weeta winsch saweem karratajeem par waddonu effoht subtijis sawu dehlu Menotti. Un ja ihstera waijadsiba buhschoht, tad jau gan winna draugi sinnachoht winnu paschu arr atfwabbinahht no taggadeja zeetuma. La winnam wiffâ muhschâ buhschoht ta laimigaka deena, kad winsch sawu kahju buhs zelt Watikana pilli un tad arr winsch warreschoht itt meerigs un prezigs nomirt. Pa wiffu Staliju laudis jo deenas, jo wairak un jo drohschal runnajoht us dumpineeku puffi, tâ ka skaidri warroht nomanniht, ka nekahda waldischana pehzal nespehschoht kauschu prahtam pretti stahweht. Rohma teem irr tas leelais eemelis, to tee wehl grihb dabbuht un tad meerâ palikt. Winni fallâ, ka Stalia bes Rohmas effoht kâ rumpis bes galwas un Rohmeeschi atkal fallâ, ka Rohma tâ kâ taggad ta bes Stalias, effoht kâ galwa bes rumpja. Kad nu tâ irr, tad jau sinnam, ka waijag galwu ar rumpji saweenohht. Bet — ja nu prettineeseem isdohdabs, Rohmas walsti pahwarreht, woi tad Napoleons palikt meerâ? Napoleonam netif ween ruh pahwestu aisstahweht, bet tam ruh jo wairak tas, Staliai nepalaut palikt warrenai, tâ ka winsch tai neso newarrotu pawehleht un ta laikam tad winnam atkal prassitu atpakkat Sawoju un Rizzu. — Behlalas sinnas to paschu ween stahsta, ka patte Rohma, lai gan wehl effoht rahma, tomehr dikti bailiga. Dumpineeki wisseem krohna nammeem raujoht pahwesta sismi noht, to famihdohht ar kahjahm un peeleekoht Stalias sismi un t. pr.

No Turku semmes. Wihne atrahstuschas tahdas sinnas, ka Turku leelwesirs Ali Pascha, kad

tas Kandijas fallâ aisanahis, tuhlin ar kristigas partejas wirsneeku Hadji Michaeli farunnajees. — Un tas pateest apnehmees, atstahtees no apbrunnotas prettitureeschanahs, kad Ali Pascha tam bij usdewis, kristiteem eedschwotajeem pasazzihht, ka sultana waldischana, pirms scho fallu pilnigi atkal ar Turku semmi saweeno, tai peedahwa schahdus labbumus: 1) us 12 gaddeem atlaidischoht wiffas nodohschanas teem apgabbaleem, kas zaur karru zeetuschî; 2) wiffas kristitas draudses warroht sawus preeschneelus no saweem pascheem laudihm iswehleht; 3) waldischana dohschoht eedschwotajeem to waijadsigu sehllu un wiffas zittas waijadsigas leetas. Schohs labbumus Turku waldischana effoht nodohmajuse un wiffas tahs waldischanas, kas Parihses meera-derreschanu parastijuschas, effoht tâ meerâ. — Sultans effoht tam Pohlu dumpineeku generakam Langewizam wehlejis, wiffus Pohlu dumpineelus, kas ihstee Pohli un istaisiti dshwo pa Franziju, Schweizu un Gystreiku semmi, us Turku semmi aizinahht un no teem istaisiht diwus karrawihru kohrus, kurru weenam jastahw Tultschâ un ohtram Laltschâ.

No Afias. Indeeschi usnehmuschî ar preeku to sinnu pah karru ar Abissiniju. Leels pulks turrenes kauschu paschi labbâ prahâ kalafotees us turreni eet. Lihbs 17tu August keiseram Teodoram bij dohts apdohmaschanahs laiks, woi grihbhoht ar labbu zeetumneelus ailaisht. Un kad tas nu wehl naw to darrijis, tad jau karra peeteilschana irr notiktuse. Englande negrihbhoht ar neweenu Teodora eenaidneeku eelaisstees un kohpâ prett to karrhoht, bet weena patte winnu uswarreht, zeetumneelus atfwabbinahht un tad to peespeest tahdu derribu taishht, ka Abissinijâ buhs mahzibai un gaismai wahrtus atwehrt. — Behz sinnaht no 15ta September israhdahs, ka lihbs tam nedj tas Koptu bissaps Abuna Selami, ko Teodors apzeetinajis, nedj arri tee Giropeeschi bij walkâ palaisti. Leela dalka no Teodora karra-spehla irr peegahjuse pee winna prettineeseem un winsch effoht dauds pilssehtas pasaudesjis. Tapat Abissinijâ paschâ, kâ arri tai no winna aplarrotâ Golla walste effoht dauds beedribas sapulzejuschahs prett Teodoru. Winsch peenahis, ka dauds tahdu eenaidneeku un winnu beedribas padohmneeku Danes un Korros gubernijas dshwojoht; tadeht winsch tahs weetas pagallam isphstija un 46 basnizas nodedstnaja, kur winna prettineeki sawas faeeschanas turrejuschi; scho wirsneelus winsch eslohdstija kahdâ mahjâ un peelaida ugguni klahht. Keisers Teodors pats taggad atrohdohtes Tamor-Tamlewâ, kur leekoht metalka leelgabbalus taishht un pats pee schadarda effoht klahht par usraugu. — Wehl zittas sinnas stahsta, ka keisers Teodors schinni laikâ dauds warras- un laupischanas darbus pastrahdajis. Kahdâ widdu effoht bijuse wezza un baggata basniza, ko laudis turrejuschi par tahdu,

lam nekahds zilweks ar warras-darbeem nebrifstohst uskrift, — tur tee ta widdus laudis ar wiffahm fawahm mantahm bij fabehgufchi. Bet Teodors pahre to fwehtumu nebehdajis wis un lizzis to gruntigi isplindereht. Giropeefchu zetumneekem nelas daudf nekaischoht. Tee, kas gribbejuschi aisbeht, tikluschi gan kehdes eeflehgti, bet scho zectumneeku fullaini — noleetati. Pa 6 neddeku laiku Teodors kahdus 3000 zilwekus, saldatus un semneekus lizzis noflakteht. Mabeera winsch zeema laudis lihds ar winnu buhdahm fabebsinajis un zekineekus pascha zekla bes kahda eemesla lizzis nokaut un t. pr. Tad nu gan pais laiks, ka Englandeeschi eet to swehru fawaldihht. — No Peshaweres, Indija, daudfina tahdu sinu, ka Kreemi, ar Buchareescheem isdarrijuschees, effoht mettuschees arri us Offus uppes labba krahta un rahdotees, ka tee gribboht Afganistu walstei palihga eet, to Buchari apdraude. Woi nu teefa, to newarram apgalwoht; bet wehra leekams tas wis un leela leeta ta buhtu gan, kad Kreemu semme fahhtu Afganistu semmes darrifchanas eejaultees, jo schi walste irr tas bulwertis, kas stary Englandes Indijas walstehm un stary Kreemu semmes rohbeschahm widdus-Afia. Ka Englandeeschi ar meerigahm azzihm us to nestattis, to gan lehti warr fapraft.

No Seemet-Amerikas raksta, ka pee Potomak-uppes, netahht no Waschinton pilsehtas, usgahjuschi kappalmini, kurra raksti israhda, ka tas 1051ma gadda likts kahdai nomiruschai Ihslandeeschu feewai. Tas atkal parahda, ka jau 500 gaddus preefch Kolumbus Giropas seemneeki Amerikas juhrmallas apmellejuschi. Turpat wehl zittas pehdas no Giropeescheem usgahjuschi.

No Weetolwas. Ittin ka karsta waffaras deena peefussufchu zekla-wihru, preegahjuschi pee dsestra awota, uhdens malzinsch spirdsina, winnam eedohdams jaunus spehtus, lai warr fawu zektu no jauna usnemt un to nostagahht lihds gallam: tapat peebfihwota gohda-deena eespiridfinaja un eelihgsmoja fristiga mihlestiba weenu treetnu strahdneeku, kas 50 gaddus fawa ammata ta waktneeks pee Bianas wahrteem, usraudfijis fawas draudses garrigu labklahschanu, un ar sfoblas darboschanahm peeweddis draudsei jaunus lohzeffus eefobletus us to pamattu Jesus Kristus, kas tas pais walfar, schodeen un muhschigi. Ihpaschi jauki un mihligi irr eeraudfihht tahs weetas, tur Kristus mihlestiba faweenojufi kohpa lungus un waldneekus ar faween draudses lohzeffem, ka tee wiffi kohpa irr lohzeffu pee weenas meefas, ihweens pehz fawas kahrtas. Man leetahs, ka weena no tahdahm retti rohnamahm weetahm irr Dhdse ne un Weetolwe

Weetolwes draudse 29ta Septembei f. g. fwehtija ihstus gohda un preea-fwehtus. Wezzais firmodams sfoblas-kehws **Leonhard Krenberg** peebfihwoja to deenu, kurra preefch 50 gaddem, reis ar Weetolwes basnizas eefwehtifchanu basnizas Vorsteher-kungi winnu tikween 13 gaddus wezzu eezehluschi par Weetolwes basnizas ehrgelneeku fawam tehnam par palihgu. Pa scheem 50 gaddem winsch basnizas darbu aptohpdams irr daudf publejees draudses jaunekus sfobledams un 25 gaddus pagasta-

sfrihwera ammatu strahdabams. Ka winnam Deews pahdseji par faween publineem fawds ammatos no muischu dsimtkungu un draudses lohzeffu firdim mantohht mihlestibu, to schi fwehtu deenina baggati israhdi. — Rahdi 14 ammata brahht ehrgelneeki un sfobhmeisteri jau deenu papreefch falassijahs pee mihla tehwa un drauga un fwehtu rihta winnu apfweizinaja dseadabami: „Schi irr ta Kunga deen.“ (Das ist der Tag des Herrn.) Tuhlin pehz to, peebrauze tareete ar 4 firgeem un fullaini, to Dhdsees zeenigs leelstungs Baron von Brummer bij atfuhitjis, lai sfoblas tehwu nowedd us Dhdse, tur bij fapulzejuschees swefchi kungi, Widsemmes General-Superdent kungs, fefchi mahzitaji, Dhdsees, Weetolwes un Saufnejas basnizas wehrminderi, pagastu wezzafee, preefchneeki un teefas-wihri. — Schi leela sahl istaba Baron leelstungs von Brummer winnu firfniigi apfweizinajams to fehdiinaja leela duffas-kehsla, to draudses lohzeffu fagahdajuschi. Baron leelmahte apfehdahts pee ehrgelitehm un wiffi kohpa nodseedaja flawas-dseefmu tam Kungam wiffu kungu. Pehz noturretas rihta luhgschanas Kalzawes wezzais mahzitais apfweizinaja sfoblas tehwu ar firfniigeem wahrdeem, kas klauffitaju firdis dsikki palustinaja, un runnaht beigdams pasneede winnam fudraba bikkari pilbitu ar wihnu, no ka wiffi gohda-wihram usdsehre weffelibu, tam laimi wehledami. Sudraba bikkera wirsraffis rahda, ka to Weetolwes draudse fawam mihlam sfoblas tehnam dahwina par mihlestibas sismi 1817—1867. Baron leelstungs von Brummer schihm dahwanahm peelifte klahht weenu smalti isstrahdatu tafchu, pilbitu ar daschadahm smalkahm leetinahm, us ka wahla lassams: „Weetolwes, Dhdsees, Saufnejas, Kalzawes Mahzitaja walstis, L. K. 1817—1867. Wehl beidsoht wezs firngalwis basnizas wehrminders runnaja no Deewa wahrdeem usteildams basnizas un sfoblas-ammatu-kohpschanu. Garrigi un meefgi eestiprinati atwadbijahs tas pulzinsch no faween mihkeem kungeem un atstahje mihlo Dhdse. Taggad bij laiks braukt us basnizu, tur no altara un kanzeles Latweefchu un Wahzu draudsei Deewa wahrdi spehzigi atflanneja. Sawa 50 gaddu basnizas eefwehtifchanas deena un fawds bihbeles fwehtfoss leela fapulzeta draudse dseebaja jauka zilladamä balfi flawas un pateizibas dseefmas un pa staryahm mahziti dseebataji no tohra dseefmas us tfehtrahm balfim.

Berream ka Kalzawes mahzitaji isdohs kahda lappina lassihht sinmas, par to faldu dwehseles barribu, ar to klauftaju firdis eespiridfinaja un arri par teem notikumeem no basnizas konventu protokolleem. Ja tas ta warretu nofikt, tad tas, ne ween mums, kas to wahrdu jau dsirdejuschi, bet ihpaschi zitteem lassitajeem, kas basnizas sinmas labpraht lassa, buhtu par leelu preeku. — Bet mums schi jauka fwehtu deenina palits weenumehr dahrga peeminna. Deews lai usturr joprohjam faweenota Kristus mihlestiba lungus, mahzitajus un draudsi!

Bischu muishä 2tra Oktober 1867. L.....L.

No Bihrin muishas, Krimmuldes draudse. 24ta Septembei f. g. te tikka jaunus teefas-nams eefwehtihht, to Bihrinu, Gifaschu un Pehteruppes mahzitaja muishas walstis fewim usbuhwejuschas. — Pehz jaunu pagastu liffumu eewefchanas pagasta weetneeku pulks 27ta Merz f. g. bij nospreedis preefch walstis fanahfchanahm, us to lihds schim muishas bij kohrteli demuse, ihpaschu walstis nammu zelt un us to no muishas gruntsweetu un balkus pirtt. Muishas dsimtkungs, atlaists palkawneeka leelstungs August von Piftolkohs atbera no muishas semmes par 150 rubteem 3 puhru-weetas ar-

ramas semmes un 2 puhru-weetas plawas smullâ weetâ muischai epretti, Limbaschu leelzetta tuwumâ, pee pascha us juhrmallu nowedama basnizas zetta un pahrdewa no sawas gahrshas 210 balka zelmus par 60 kap. gabbalâ. Zetta-lailâ jaw steidsa lohkus laist un us buhwplazzi fawest un lai gan preelsh fneega noeshanas tehfa un kanteja to jaudaja, to mehr ehlu no 8 affihm garru ar smuktu dakstina jumtu nupat wehl dabbuja gattawu un tuhliht arri nowedda teefas grahmatas lihds ar walsts-frihweri us dsihwi. Ehla ar diweem galleem eerikteta; weenâ atrohdahts istaba, kur teefa sehdehts un blakkam frih-wera dsihwojams lambars, ohtrâ gallâ istaba preelsh teefas fullaina (kasaka) un teefas kauschu peemeschanahs ar 4 zeetuma lambarisheem blakkam. Widdû pohrhshs, lehks un peeelkams lambars. — Buhwa darbs wifs glihti strahdahts, tillai teefas-lambers fcha laila waijadsihahm rahdahts paknaps. Ehrbega passatâ stallis ar wahgusi usbuhwehts, 6 affis garrumâ appasch salmu jumta un wehl pawassara pilnigi tiks nobeigts. — Gubernatora leelstungs us walsts waldishanas luhgschanu palahwa buhwes naudu no deenesta- (walsts-) lahdes aemt un istaisija wiffa ta naudas isdohschana bes materiala peeekappeshanas bes mas pilnus 1000 rublus. — Augschâ minneta deena bij preelsh eefwehtishanas nolikta un lai gan lectains laiks gad-dijahs, tomehr kauschu til dauds bij fanahkschi, ka ne ruhmes nebija. Ap pulstun peezeem sagaidija ispuschlotâ istabâ muischas leelstungu ar sawu famihliju, kas jauno nammu ar smukli us blekka ismahletu ehrgli ar wirsrahtu Latweeschu walloda apdahwinaja un wehl teefas istabu ar nelaika dsimts-lunga landrahta Ludwig August grahfa Mellin bildi sohlija gresnoht; par peeminnu schim gohda-wihram, kas wahrds un darbs tehwa prahtu Latweescheem parahdijis ihpaschi — ka wezzee wihri ar sawu mutti to wehl schodeen leezina — pee sawas walsts laudim sinnajis mihlestibu un pateizibu ispelnitees un tabeht ir wehlaham ziltim gohdam peeminnams paliks. Draudses mahzitajs Wilhelm Walter walsts wezzata ussainaschanu paklausidams, pehz nobeigtas Deewa kalposchanas basnizâ, atbrauzis, jauno nammu La wahrda eefwehtigt, zaur to tee walditaji taisnibu eezeht un tee wirsneeki, augst-neeki un wiffi semmes sohgi walda. (Sal. fall. w. 8, 15, 16.) Ar ihseem bet jaukeem wahrdeem tas stahdija preelshâ walsts waddoneem sawa ammata swarru un mehrki un Deewu noluh-dsis, lai teem dohd sawu palihdsibu, to wianeem ustizzetu waldishanas un teefaschanas-ammata al-lasch taisnigi un gohdigi walkaht un atraikau, bah-rinu un eewainotu stipreem aistahwetajeem buht, teefas mekletajeem pee firds liffa, lai bihstahs ne-darbus, kas sohdu peln un pelnu dsihdams tuwas-lam ar netaisnibu usmahktees un t. pr., un beidsiht swehtishanas wahrds trihsweeniga Deewa wahrda

noteizis, jauno nammu Deewa schehligâ fargaschanâ atwehleja. — Lai tad nu Deews augstajs patz dohtu, ka pehz mahzitaja no bihbeles nemteem wahr-deem schè allasch schehlastiba un peetizziba fastaptohs un taisniba un meers fluhp-stitohs, lai pateefiba no semmes isaug un taisniba no debbesim flattahs. (Dah-wida dseefma 85.)

U. A. G. G.

No Wehterburgas. Mesenn Zarstoi-Selo pils-sehtâ kahda mahja nobegga nakti un pehz tam is-rahbijahs, ka ar to mahju lihds fadedsis kahds wezs professors Tschiwelaw wahrda. Kas winnu passina, dikti to noschelojaja, ka tahdu nelaimigu gallu at-raddis. Pee ismellechanas ta israhbijahs, ka schi nelaima tam tihshi no kahda fataisita; sahja pehz to dibbinahht un rittigi usgahja, ka kahds nelaika pro-fessora tuwejs raddineeks, ihri jauns zilweks, to ne-gantu grehtu padarrijis. Winsch wezzi papreelsh nonahwejis un tad to istabu, kurrâ tas dsihwoja, ais-dehsinajis. Naudas-kahriba bijuse fleplawibas eemestis.

No Kersones gubernijas. Ananjewas kreisse, Stawrowka zeemâ notizzis breefmigs fleplawibas darbs, kas wehl flaidri naw peenahhts. Kahds kri-stitu kauschu gans bij famihlejees ar jaunu flaitu schihdeeti un winnu mihlestiba bij palikkuse til stipra, ka schihdeete apnehmahs no saweem wezzakeem ais-behgt, liktees kristitees un tad ar sawu bruhganu laulatees. Ta tee arr isdarrija. Pa fleppenu zettu tee aisbehga us to atahlu muischu Maljagonowa, kur tas muischas lungs winnus usnehma. Te nu ta bruchte tikka kristita un kahsas noturretas un jau-nais pahris gahja us sawu zeemu atpakkat, kur labbi atahla mahja nomettahs us dsihwi. Saunais wihrs sawu ganna dsihwi nu atstahja un sahja semmi strahdaht. Wiffadi teem buhtu labbi flahjees, kad til seewas zittreisejee tizzibas beedri nebuhtu winnus wiffadi waijajusch; jauna seewa jau juttahs, ka wairs ne-essohht weena. 27tas Juli nakti nepasihstami zilweki uskritta winnu mahjikat, kur jauna seewa weena patte bij mahja un wihrs tahlu bij us lauka. Ohtrâ rihtâ seewa wairs nebij atrohama, bet affi-au-sihmes pee seenahm un gultas-drehbehm flaidri israhdija, ka te warras-darbs notizzis. Bittas man-tas un nauda neras nebij aistifta.

Wahzsemme ar saweem jaukumeem.

(Skattens N 38.)

No tehwa semmes grahmatas newarredams sagai-diht, (daudst teiza, ka paste ta karra deht lihds Em-fei nenahlschoht) dewohs us Pruhshu Roblenzes pilssehtu. Paste sawu grahmatu fanehmis, gribbeju us Emfi braukt, kad patlabban lihka-wahgi smullâ sahrkâ gulleddamu jaunu Pruhshu wirsneeku us muhschigu duffu pawaddija. Wirsneeks bij to pa-schu deen' kurrâ noschauts un to dauds jahneeku, kahjineeku un pilssehtas eefshwotaju ar karra mu-

siki us kappeem palaida. Us saheta bija par gohdu sohbenz, zeppure un wirsneela gohda-sihmes listas. Pee kappeem nogahjuscham mannim firds tilla sagrabta, kad ta jaunetta wezzalus, brabus un kahdus Pruhfchu offizeerus raudohd redseju, jo tas karrã trittuschais bij daubseem mihtsch; mahzitaja kapparunna wisseem affaras birdinaja, kad winsch fazzija: „Schis jaunellis irr Deewam, sawam tehninam, sawai tehwa semmei tizzigs aistahwetais un ustizigs preelsch-gahjejs sawam karrã-pulkam bijis; winsch sawu dschwibu netaupidams, karstãs karrã-breesmãs dewees, sawu taifnibu un apsohlichanu panahit un cenaidneelus uswarreht. No irr panahzis? Sawu nahwi ar gohdu! Ta irr winna alga! Schẽ winsch guft, kas preelsch ihfa brihscha daubseem warreja pawehleht un preelsch ka dauds cenaidneelu karrã-pulli trihzeja: schẽ winsch guft, schẽ mehß pihschteem wianna kaulus atdohdam“ un t. pr. Wiffu pahrdohmadams un affaras flauzidams, dewohß us Gmfi atpakkat.

Mans ahrstefchanahß laifs jau gahja us beigahm; man riktigi bij schehl, no turrenes schirtees, jo Gmfes pilsehta irr brihnum smukka un stahw augstu kalnu starpã un dahrsu widdã. Gmfei Lahn uppe zauri tell un dselsu-zetsch fraumei gar mallu pakkat dsennahß; arri dauds lustes weetu ahrpuß pilsehtai atrohnamas. Bet zil ilgi tal mehß warrejam palitt? weenreis tatschu bij janahit mahjãs.

Mannam draugam gan stipri firds sahpeja schkirrotees, jo winsch tur bij weenu dahmu eemihlejis, kas pateefigu mihleßtibu pretti rahdija un muß daubreis pee ferwis usnehma. Weenã deenã mehß pee winnas pufßdeenã bijam, tadeht mans draugs sawu mihtalo lihds ar winnas draudsenehm usajzinaja, rihtã eet zeereht, us to schahß arri apsohlijahß. Pehz daktera uswehleßchanas ehdam pehz pufßdeenas sawã kohrtelt weeni paschi semmenu ohgas. Tẽ us reis: kraufsch! kriht kas mannam draugam us schlihwã! Es dikti nobijohß, redsedams to ar pirksteem muttẽ grabstohd. „Kas Lew kait?“ es praffiju, us kam winsch atbildeja: „Mans jaunais dahrgais sohß pahrpilhsis un us schlihwã iskrittis, un par nelaimi ta selta skruhwe, to bes daktera newarr iswillt, irr eetschã palikkufe; to nu darrifchu! Kã lihds rihtam jaunu sohbu eeliffchu? jo riht pulksten astonõs esmu sawu bruhiti lihds ar winnas draudsenehm spazeereht usajzinajis. Cij, mihtais, luhko, wai schẽ naw sohbu-daktera!“ Wiffu sinnaht dabbujis, gribbeju no smeelleem wai plihst, jo zaur to sohbu jau leela nelaine newarreja zeltees; bet sawu draugu pallausidams, gahju daktera mefleht. Gedams satillu weenu pasihstamu, praffiju wai scheitan sohbu-dakters, kas proht eelitt jaunu sohbu, us to tas atbildeja: „Schẽ irr gan dakters, kas sohbu israut proht, bet jaunu eelitt tas gan newarrehs; tahds dschwõ trihs stundas jeb 15 werstes no schejenes Koblenzẽ. Schẽ Sums adresse; ja gribbeht,

schowalkar warreht turpu tift, jo pehz pufßstundas wehl weena maschine ees.“ Adressi dabbujis, steidsohß draugam wiffu isteilt, labbi sinnadams, katas manni gaidija, kã schihds Messiju. „Labbi!“ draugs atbildeja, „lai winsch buhtu trihsdesmit stundu tahtu, man ahrumã jauna sohba waijag dabbuht.“ To fazzijis nehma manteli un luhbfa, lai es lihds stanzijat pawaddohd. Bijam tif kahdus trihsdesmit sohkus no stanzijas, kad maschine jau swilpodama aigahja. „Wai! pagaideet, apturreet!“ kã mans draugs kleebsa un sauza, bet — par welti. Sadusmojees un no mihleßtibas dsihß, mans draugs dewahß kahjahm us Koblenzi. Drihsal tur notift gribbedams, usnehma kahdu taifnu stiggu pa kalneem, leijahm un mescheem. Bij jau tahß trihs stundas nogahjis, bet Koblenzes wehl nebuht nebija. Nu winsch noyratta, ka effohd nomaldijees un schowalkar jau gallã netilfchoht, tadeht tumfã luhfoja, kur nakti pahrgulleht. Tã staigajohd satikka tahß pufßes semneeku; tas fazzija: „Kad Suhß scho zekku buhtu tahtal gahjuschi, tad atrastohß tshetras stundas sahnis Koblenzei; bet kad Suhß man dahleri malfafeet, tad es Suhß pa riktigu zekku us Koblenzi aishweddischu.“ Mans draugs ar preeku apsohlijahß un nu abbi zilpaja us Koblenzi. Netahdu no pilsehtas weddejs nopuhßdamees falka: „Schowalkar Suhß pilsehtã newarreht tift, jo pulkstens jau irr weenpadßmit un ta karrã deht pilsehtas wahrtus jau dewinõs aisslehdß; bet kad Suhß nohte speesch, tad luhlofim pahr walli kahpt.“ Scho nodohmu tuhliht isprohweja; bet zilwelam waijadseja falka naggu buht, kad tur gribbeja pahri tift. Us reis weddejam jaunõs dohmas prahtã schahwahß, winsch fazzija: „Gefim pee wahrteem. Kad walts saldati praffihß, kas mehß effam, tad Suhß atbildeet, ka effect daktera lungs no Koblenzes un effect mannã mahjã uskawejuschees, un kad manni praffihß, tad es to apleezinaschu.“ Schis stillis brangi isdewahß un draugs dahleri aismalfajis, dewahß pilsehtã. Dhtrã rihtã pulksten astonõs mans draugs ar sawu jaunu sohbu jau bij Gmfe un riktigi ar sawu smukko bruhiti gahja spazeereht. — Skatt, wai naw mihleßtibai leels spehß? Wai mihleßtiba nepahwarr wiffu?

Gruhta schkirfchanahß mums bij no Gmfes, bet spehtus fanehmuschi, dewamees us Sakschu semmi, kas toreis no Pruhfcheem apsehsta bij. Pa scho zekku mums 13 weetãs waijadseja zaur tahpetu kalneem kã pa kahdu allu braukt, jo dselsu-zetsch teem augsteem kalneem newarr pahri tift. Atbrauzam Eisenach pilsehtã apflattijam to Luttera pilli Wartburg, kur Lutters erzoga glahßschana bihbeli Wahz wallodã pahrtulloja un arri tai paschã pilli cenaidneekem nesinnohd skaidrus Deewa wahrdus fluddinaja. Taggad wehl redsama ta basniza, kur toreis Deewa wahrdi tilla turreti. Luttera studeer-kambari wehl warr redseht gultu, kur tas wisseem pasihstams Deewa

wihrs gullejis; arri redsams irr wiinna rafftamais galbs un tas no erzoga schinkohts alwas dserramais traufs, Luttera bilde un wiinna rafftatas grahmatas. Lutteram bihbeli pahrtullojohst tanni pascha dsikkas dohmäs buhdamam, nelabs gars preefsch azim rahdijees. Tad Lutters tintes puddeli sagrahbis un sweebis tam garram wirfä; puddele pee seenas puschu gahjuse, un wehl taggad tas melnais plekkis tur redsams. Rats reisneeks panemm par peemianu kahbus ar tinti aplihjuschu kalku gabbalinus. Mehs arri daschas peemianas panehmam lihds. Luttera glahbeju brunnas tur redsamas. Wartburgas pille stahw augstä kalnä, brihnum smullä neaprakftamä weeta; turpat eeleijä stahw ta masa pilseftina Gisenach, tur dselju-zetsch zauri eet. No Wartburgas pilles warr redseht tohs Tihringas leelohs meschus un besgalligohs kalnus, Tannenheiser, kas daschu reis arri Mihgas teateri nobildeti redsami. Dhträ mallä smullä isflatta, krasti un meschi. Weenä krastä jeb klints kalnä irr Kreewu Keisereenes wahrs smulli iskalts; Keisereene tur zauri reiso-dama, to eeleiju un klinti lohti eemihljuse; un tapetz taggad tas widdus teel faukts par Marienthäl.

Wartburgas jaukumu apbrihnojuschi brauzam zaur Gota, Erfurtes un Weimares pilseftahm us Leipzigas pilseftu, tur diwas deenas palikkam un apluhlojam tohs leelus karra laulus un karra peeminnas stabbus no 1813ta gadda, kad wiffa Giropa ar Franzuschu keiseri Napoleonu to pirmo karu webda un Napoleonam to beidsamo fitteenu dewa; taggad wehl us weenu, peeminnas stabbu irr Napoleona sabhaki, zepure un sohbens redsami. Leipziga arri stahw leelä gohdä zaur grahmatu un notikkumu rafftitajeem un zaur sawu pasaul leelu andeles tirgu, to par Leipzigas messi sanz.

(Us preefschu beigums.)

Zerriboj.

(An die Hoffnung. Von Tiege.)

Tu, kas tu labbraht swehtäs naktis spihdi
Un neredjama tuwu mihti,
Kur weena dwehfle behdäs waid.
Al zerriba, zaur tewi pazelts lahjäs
Laj behduts juht, ka swaigschu mahjäs
Weens engels wiinna affar's flait.

Kad mihto balfchu stanna fem jay kluffu,
Un atminna, us garro duffu,
Gar apfubnoj'scheem faypeem klimt:
Tad tuwojees, tur atstahtajs taws mohtäs
Naktis breefmahm spaidihts pihschtös lohfahs
Un nahwes besdibbenös grimft.

Un ja wiinsch nopuhtas us augschu raida
Un turn, ka liktens grubti spaida
Un pehd'go faules starru sedf:
Tad leez, laj tas is tumshas behdu allas
Neds gaischumu pee debbes mallas,
Kas rahd, ka tuwa faule leez.

R. D—U.

Preefsch teem zaur to nelaimi Pohda-raggä bes apgahdatajeem atstahteem pee Mahjas weefa redafzijas nodewa:

Marie Jaunit 1 rub. Suble Michelson 75 kap. A. E. un G. S. 75 kap. Weens nepasthtams 1 rub. Dubinsky 1 rub. Kshpâ 4 rub. 50 kap.

Ja kam patihkams zittadas dahwanas teem nelaimigeem atstahteem pasneegt, tam sinnamu darram, ka tahdas Pohda-raggä Thieberg kungs pretti nemis.

Sinnas un atbildes.

M. B. W. Bazeeschatees, ka Zuhfu jauku stahstu wehl newarreju usnemt. Wan tas tiks isbarrihts.

J. B. a. Pateizohs par to jauku dahwanu. Dohschu to driht lassihst.

—ng. Ne-esmu wis aismieris neds atnettis Zuhfu raltu; buhs tam jaws laiks.

Wttbrg. Buhs Zuhfu raltteem arri sawa weeta.

S. . . . D. . . . Usnemschu, kad buhs walkas tohs zaur puzzsubmal-lahm islaist.

M. St. . . . g. Wehl ne-esmu warreis peetilt tä isflaidroht tä pee-derrahs, lai lassitajeem warr preefschä zelt.

M. L. Zuhfu ruddens-dseefminai daufs truchlumi bija, ladeht to newarreju usnemt.

J. — E. — g. Zuhfu wehleschanohs isbarrihschu un Zuhfu raltti tiks ar laitu leetä listi.

P. K. Pateizohs par Zuhfu baggatahm dahwanahm. Derrehs itt labbi. Pahr tahm zittahm leelahm Zums ihpafchi raltstichu.

J. B—d. Zuhfu perschi man rohlä. Nedsjehs woi derrehs

J. S. . . . j. . . . Sibirija. Pateiju fiesnigi par Zuhfu dahwanu no tahda leela tabluma atsuhtu. — Mahj. weefa drifketajs Blates kungs teel Zums sinu doht, ka, ja Zums preefsch stohlas tahdas grahmatas wajadigas, tad winnam par to raltsticht; wiinsch Zums substichohst, tahdas til warreschoht.

U. L., Mahj. w. apgahd.

Wiffeschana.

36td Mri. 285 lappas pussä, tai gabbalä, kam wirsrahts: „Gohda-fwehtki,“ — pee to dahwanu pasneegschanas jassun, ka tee 2 leelti sudraba lutteri ar 14 waska swez zehm un 1 maises turwis no sudraba, — bij tahs drau-dses dahwana un 1 tehjbrete no sudraba bij tahs walsts dahwana.

Andeles-sinnas.

Mihgä, 5tä Oktober. Laiks schim brihscham anstis un wairat faufs; maj fiedstneeku ar wajadigahm prezhim.

Rinnu tirgus. Linni maj teel paghreti. Par tahm daschabahm krosna sortehm malfaja 50 lihds 60 rub., par bralku 25 lihds 44 rub., par birlawu. Pohlu un Kreewu kanepees malfaja 38 lihds 44 rub. par birlawu.

Sihla andele. Puhrs kweeschu malfaja 4 rub. 50 kap., puhrs rubsu 3 rub. 50 lihds 3 rub. 90 kap., puhrs meeschu 2 rub. 25 lihds 50 kap., puhrs ausu 1 rub. 75 lihds 80 kap. Puhrs kweeschu miltu 6 rub. 50 kap., lihds 7 rub. rubsu miltu 4 rub. 20 kap. Podd's fweesta 5 rub. lihds 5 rub. 50 kap. Muzza fahls: farlana 6 rub. 50 kap., baltia rupja un arri smalla 6 rub. 50 kap. Silles lasdu muzzä 13 rub. 50 kap., egla muzzä 13 rub. — Dedinama malka: par affi behrsu 5 rub. 25 lihds 50 kap., preefschu 3 rub. 40 lihds 60 kap., altschuu 4 rub. 25 kap.

Raudas tirgus. Walks banta billetes 78 rub., Wids, ussallamas kihlu-grahmatas 98 rubl., neussallamas 86 rubl., Mihgas kihlu-grahmatas 82¹/₂ rub., Kurjemmes ussallamas kihlu-grahmatas 98 rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 114¹/₂ rub., no ohtas leeneschanas 108 rub. un Mihgas-Dinaburgas dselju-zetta azijas 106¹/₂ rub.

Lihds 6ta Oktober pee Mihgas atnabfuschu 1840 fuggi un aischajuschu 1678 fuggi.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No jenzures atwehlehts.

Mihgä, 6. Oktober 1867.

Sluddinaschanas.

Wisseem pee Kabilles pagastia peederrigeem draudjes-lohjelteem, — turri tillabb galwas-naudu parrada, la arri ar notegesufschahm un pawiffam bes passchm ahra no pagastia usiurrahs, — tohp zaur scho zeeti peefazjizhts, wifschwehla l libds 20tam Oktoberim f. g. schd meldeetes un wiffu to isdarricht lo passch - lilkumi no 9ta Juli 1863 pawehl. Tillibds la tas neubhs laika peepildibts, tad ar teem nelloufgeem pehz strahpes-lilkumeem taps darrichts. — Pee tam tohp arri pagasiu, muifschu - un pilsejhtu-polizejas ludgatas, tur tabhi laudis atrohdahs, tohs bes geldigas passch neubhs laut peeturrecht, jo turpretti tee las tabdus usnehmufchi, newarrehp par launu nemt, tad teem arri pehz lilkumeem buhs ja-atbild. 1

Kabilles pagastia-waldischana tai sta Sept. 1867. **Sektab Dille, pagastia wezzalais.** [Nr. 251.] **J. Jungahn, pag. skrihweris.**

No sabedrotas Kohrup, Mahzitaja - un Siggulbas pilsmuischas pagastia waldischanas teel wiffu pee scha pagastia peederrigi, us passchm dshwodami, usajinati, fawas passch no 1866ta gadda, wifschwehla libds 30tam Oktoberim f. g. prett jaunahm pahrmihit un fawas un fawejo krustamas shmes peenes, jo bes tabm neweenam passch netiks isdohta. Tad teel wehl sinnam darrichts, la tas eemafajamas lauzijons schogadd dauf lerals irr neta behrnaja gadda; tabehl lai latris las passch miht nahf, us to eeriktejahs. Tapat tee, las no pagastia bes passchm isgahufchi un naw pahrrakiti, la arri tee, kurreem passch gan irr, bet nodishwoitas, tiks pehz lilkumeem strahpeti, ja libds augfcha minnetam terminam pee schijs pagastia waldischanas nepeetifsch, fawas nobohschanas neatilidsinads un passch nepahrmihjis woi neidnems.

Tadeht leelai wiffu, turus schi sluddinaschana aistarr, to lab bi webra!

Siggulbas pilsmuischa tai 25. Septemb. 1867. **Pagastia waldischanas wahroa:** **Pagastia wezzalais Jahm Krasting.** [Nr. 159.] **Kalstu-weed. J. Beetneel.**

No faweenotas Dohles, Bellenmuischas un Lugaufallas pagastia waldischanas teel wisseem ahryps schijs walts us passchm dshwodameem pagastia lohjelteem sinnam darrichts, la no 18ta September f. g., ta festdeena illatra neddelä, par polizejas deena irr nolitta, tad passch tiks isdohtas un galwas-nauda fanenta.

Tellah teel arri tee libds schim pee Bellenmuischas un Lugaufallas peederrigi pagastia lohjelit, turri libds schim wehl fawas passch naw pahrmihjuschi un dohschanas naw maffajusch, usajinati, wifschwehla libds 15tu November f. g. pee schijs walts waldischanas meldeetes, jo wehlati ar winneem pehz lilkumeem tiks isdarrichts.

Dohle, tai 23schä Septemberi 1867. **Walts wezzalais J. Michelson.** **Skrihweris L. Foubert.**

No Behsu pilsehtas lasses-kollegiuma zaur schem raksteem teel sinnam darrichts, la tahs te peeminnetas semneeku mahjas, las peederr pee pilsehtas muischas Burgenshof, la:

Schehrlypp mahja, leela 36 dahlb. 32 gr.	
Lihrel	12 " 2 "
Jaunsem	11 " 24 "

no 1868ta gadda Jurgeem us feschem gabdeem tiks isrentetas un tadeht rentineeki teel usajinati, us 20tu un 23schä Oktober f. g. libds ar peerahdischannu, la teem irr pilnigs mahju inventars, pee schads lassa-kollegiuma waldischanas fanahft, tur tad ta isrenteschana notifs. 3

Behsu lasses-kollegiuma waldischana, 30tä September 1867.

Preekschepdetajis R. Lulafschewig. [Nr. 187.] **Kalstu weddejs Boetter.**

Us Katrihn-dambja, penaa-eela Nr. 1 irr ta mahja libds ar falku-dahrsu pahrohdama. Staidralas sinnas isdohs turpat. 2

No sabedrotas Bohlermuischas pagastia teefas teel sinnam darrichts, la 12tä Oktober, pulst. 12 pufschdenä, pee pirmas Rihgas draudjes teefas tiks ofzions turrechts, tur wairal-schlitajam pahrohdas ta nomirufschä Begefschallas grunts rentineela Mahrtin Lohrenz un wianna nomirufschas feewas Eddes mahju libds ar zittahm turklahft peederrigahm ehladm, las atrohdahs us Begefschallas grunti, Katrihn-dambja gallä. Staidralas sinnas pah wiffu, las tur klahft jafinn, isdohs ta Keiseriska draudjes teefa.

Bohlermuischas pagastia teefa, 4tä Oktbr. 1867. **Preekschepdetajis Job. Weifenseld.**

Tai 23schä September f. g. tikla Kirbisch mefcha weens noslattehts wehrsch atrajis. Ja lahdam buhtu subdis, tad tas lai peeteizahs pee appafsch minneia walts wezzala, tur staidrala sinnu dabbuhs. Kirbischs, tai 26tä Sept. 1867. **Walts-wezzalais J. Trautmann.** **Skrihm. M. Grawe.**

Deht staidralas sapraschanas id teel sinnam darrichts, la us tahm pee elu-stubreem peestahm lohpu-aistfargaschanas beedribas sinnam shaw rakfihits, la 50 puddi effohf tas leelalais smagum, lo stipram sirgam, pee labba zella, tiklai us mafa gahjuma strehka warr uskrauf; bet la sirga fainneetam pascham wajag sinnaht, woi wianna sirgs ja tas wehl naw wis no teem spehzigeem, ihpafchi tad tahlat jabrauz un zelsch irr slits, warr 10 woi 20 jeb mafat puddus wilkt. Ja sirgam wairal par spehfu teel uskrauf, tad wifsch paleel stahwoht; bet tad naw brihu to ar spizju jeb affu erohji un ihpafchi ne pa galwu woi wehdru fist.

Lohpu-aistfahweschanas beedribas preekschneeki.

Ed. Bickemann un beedra fahls, filku un lappu-tabakas magaschne,

Behterburgas Ahrihgä, kalku-eela Nr. 9, zittureiseja meddus-lahfcha bohdes weeta, pahrohd par wifschelstaku zennu wifschelabato lappu-tabaku pa birlaweem, pohdeem un pa mafa schim dalfahm la arri wifschelatahs taulu-swezes un seepes.

Prisjus 1867ta gadda

Baireeschu un Kreemu appius

pahrohd itt lehti Rihgä 6

C. Beithien.

Jannakahs pehrwes arween par to lehtako tirgu dabbujamas pee

N. un W. Wetterich, 19 **blakam Behtera basnijas.**

Labbibu tihrijamas mafschanas

las 25 libds 30 puhrus labbibas no pellawahm tihri, pahrohd par 75 rubteem gabbala 2

U. G. Klameiera dshles-leeschanas un mafschiu fabrika, — **finder-eela Nr. 2.**

Stiprus abbeku-lohkus,

to warr west tur grihb, no tahdahm sortschm, las dauf iscurr, ware dabbuht pee 2

J. F. Schlicht un dehla, us 1ma weifschu-dambja Nr. 7.

Zaur scho sinnu teel sluddinads, la Vormann muischas tirgus, Wallas kreise un Gaujenes basnijas draudje, schinni gadda, newifs festbeem tai 28tä Oktoberi, bet pirmdeena tai 30tä Oktoberi tiks turrechts.

Muischas waldischana.

Jaunas sehflu-tihrijanas mafschanas (trehschot-las) lehti pahrohd **M. F. Fielig,** **Wezz-Rihgä Nr. 10.**

Jauna bohde, Kalku-eela, tur farlans rittens us burwin, pahrohd rattu-fmehri us galwofschannu un Petroleumu preeksch lampahm un zittas prezes **G. Braun.**

Labbi meeschit teel pietti un par teem labbi mafschts Bultulmuischa (in Bellenhof), turra irr pee wezza schoffejas zella, 11 werstes no Rihgas un netahft no Muhra- un Ballosch-krohgeem. 2

Diwi jaunekl, pee Stoblas-waldischanas pahraudfiti, un kurreem labbas attesates, melle walst-schoblas - jeb pahhga-weetu pee draudjes schloimeisterem. Kam tahbi wajadfigi lai peeteizahs pee Jaun-Beebalgas draudjes schloimeistera.

Ta leela mahja, las irr starp Ngeszeemu un Balto muischu, las nomirufscham Balunnam peedereja un pee la peederr zittas muhra un kohla ehlas klahft, libds ar 400 kwadrat affishm dahrsu un laula-semmes, ta mahja tiks zettortdeena tai 12tä Oktober f. g. pulst. 12 pufschdenä pee bahriau-teefas wairal-schlitajam pahrohdta. — Gruntis nauda un pilsehtas nobohschanas schai mahjat par gaddu irr jamalsa tiklai 10 rublt 27 kop. Ta pietis turklahft, irr wisseem labbi pahshstama, la tur lads uhdens un gabdeem ta labbu naudu eeneffufe; tapat arri tas zittureisejs dahrsu-trakteeris, las arri turklahft peederr, warr labbu pelnu isdohf, jo agral tam bij dauf weefu, las arri taggad tur netruhs, tapehz, la Balta muischa trakteera wairs naw, bet schis widduzis wisseem labbi pahshams un arri dauf pilsehtneeki to labpraht apmelle.

Us scho mahju irr norakfihits 1000 rublu leels paradu kapital, las arri wehl prett drohfschu galwofschannu us to mahju warr palikt igafi. Staidralas sinnas pah to wiffu isdohs adwofais Rober, las dshwo Rihgä pee Behtera basnijas.

Es appafschrakfihits pahrohdta fawu mahju, las isht preeksch fabrika eeritfeschanas derriga. Tai irr 1 dshwojama ehka ar 2 tahschem un 2 weentahschu un telahft peederr kohfu-dahrs, falkumu-dahrs (Parl), leels kartuppeku laufs, ledus-pagrabs, sirgu-stalls, wahgusit u. t. pr. Schi pahrohdama mahja atrohdahs ais Altonas. Staidralas sinnas pah to isdohs lohpmanni A. un W. Wetterich fawä pehrwu-bohde pee Behtera basnijas Rihgä.

M. Buchholz.

Dohles mahzitaja muischas-semme no Jurgeem 1868ta gadda us renti tiks isdohta. Klahatalas sinnas dabbuhs pee muischas-waldischanas, 17 werstes no Rihgas, 2 werstes no Stoppina dshflu-zella stanzijs, us Daugawas kraftu.

Ahdaschmuischa (Ahof oder Neuer-muhlen) pee Rihgas, irr daschadas labbas semneeku mahjas no Jurgeem 1868 us renti isdohdamas, par turrahm warr wiffu flaidri sinnaht dabbuht un luntiratus noslehgt, woi pascha Ahdaschmuischa jeb eefsch tahs pee winnas peederrigas Bultulmuischas, pee wezza schoffejas zella, 11 werstes no Rihgas un netahft no Muhra- un Ballosch-krohgeem. 2

Desmit rublus maffas dabbuhs,

las usrahbhis trihs dshles-tappu ezschas, las nosaglas Juni mehnecha beigas, us Erikates mahzitaja muischas tihruma. Peerahbischanas usnems zeem. mahzitajs un rentineel A. Brunin.

Treschdeena, tai 5tä Oktoberi, irr us tirgus-platscha labdat nabbaga sewinai weena portemannne, tur eefschä bija 14 rubl. 40 kop. f u d., pajuduse. Tam atraddejam teel ta trescha dalka par patezibas algu pefoblita G. Plates kunga drifku-nammä pee Behtera basnijas.